

Plan mot kränkande behandling

Polstjärnans förskola

Ansvarig rektor: Tove Liinasaari

Giltighetstid: 240101- 241231

1. Syfte och bakgrund

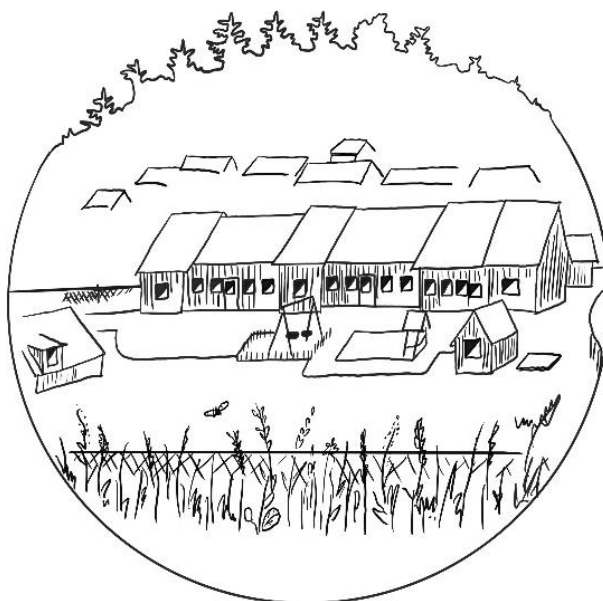
Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

En inkluderande och hållbar förskola

Utbildningen i förskolan ska främja *alla* barns utveckling och lärande samt lusten att lära framöver. Förskolan har således ett kompensatoriskt uppdrag att skapa förutsättningar för en hållbar framtid utifrån såväl ett individperspektiv som ett samhällsperspektiv.

Nedan beskrivs förskolans övergripande mål:

Tillgänglig lärmiljö (inkludering) – Den fysiska miljön anpassas utifrån barns olika förutsättningar och behov och tydliggörande pedagogik genomsyrar vårt arbetssätt

Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) – Barnen ges ett stort kommunikationsutrymme. Pedagogerna är lyhörda och skapar förutsättningar för *alla* barns kommunikativa initiativ och berättelser

Lärande för hållbar utveckling (LHU) – Varje barn ges förutsättningar att utveckla ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Representationen i litteraturen riskerar att vara ensidig och exkluderande.	Observationer och analyser	En stor del av litteraturen är av äldre karaktär och riskerar därmed att synliggöra normer och värden som inte längre speglar nutidens normer och värden.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
<p>Önskade effekter utifrån insatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Material kopplat till rolleken tillförs – en stor del okodat. - Personalen är goda förebilder i leken genom att använda ett medvetet språkbruk samt tillföra inspiration till rolleken. 	<p>Material har tillförts i rolleken som utmanar normativa roller/lekar hos barnen. Vi ser att materialet till viss del har bidragit till andra typ av lekar än ”mamma, pappa, barn” samt att barnen ges lika stora möjligheter att delta i leken trots könstillhörighet. Dock synliggörs en osäkerhet hos både barn och pedagoger kring hur okodat material kan användas på ett bra sätt i leken.</p> <p>Vi ser att normkreativ litteratur kan bidra till att bredda normer i rolleken då det kan användas som inspiration.</p>	<p>Vi behöver fortsätta utveckla rolleken genom att öka våra kunskaper och förståelse för hur det språkbruk vi använder och de val vi gör i leken kan bidra till att bredda normer.</p> <p>För att till större del kunna använda litteratur som inspiration för att bredda normer i rolleken är det viktigt att representationen i litteraturen är bred och inkluderande.</p>

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Ansvarig för åtgärden
<p>Representationen i litteraturen är bred och inkluderande</p> <p>Personalen arbetar med litteraturen på ett medvetet sätt.</p>	<p>Vi genomför en inventering av litteraturen utifrån diskrimineringsgrunderna för att synliggöra huruvida representationen i litteraturen är bred och inkluderande.</p> <p>Utifrån denna upprättas en inköpsplan</p>	Likabehandlingsgruppen

6. Delaktighet

Vi arbetar aktivt med läroplanområden som solidaritet, respekt, empati tillsammans med barnen – hur man är ”en bra kompis”. Vi uppmuntrar barnen att säga och visa stopp för ökad integritet. Normkreativ litteratur och material kopplat till barns rättigheter används som stöd för

likabehandlingsarbetet. Vi lyssnar och tar tillvara på barns olika erfarenheter och tankar och synliggör, gestaltar och tolkar det i vårt arbete. Arbetsplanerna som finns som underlag för planen mot kränkande behandling utformas med stöd av BES och utifrån förmåga/förutsättningar även i dialog med barn och vårdnadshavare. Föräldraenkäten är också ett viktigt underlag.

7. Förankring

Planen mot kränkande behandling görs tillgänglig digitalt för vårdnadshavare, vid föräldramöte och introduktionsperioden informeras vårdnadshavare om "Likabehandlingsarbetet" på förskolan.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn:

1. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
2. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
3. Skyndsam anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
4. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
5. I vissa situationer kan specialpedagog behöva kopplas in.
6. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

